

Előfizetési feltételek

helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve:

Egész évre . . . . . 12 kor.
Fél évre . . . . . 6 kor.
Negyedévre . . . . . 3 kor.

Egyes szám ára . . . . . 10 fillér.

Hirdetések díja:

□-centiméterenként 6 fill. Kereskedők és gyárosok külön árkedvezményben részesülnek.

Nyílt tér zora 40 fillér.

KÖZÉRDÉK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

AZ ALSÓFEHÉRVÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KOZLÖNYE.

Szerkesztőség
és
kiadóhivatal:

Földes Ede

Könyvkerekedésee
Bethlen-utca 2. sz. alatt,

hova ugy a lap szellemi részét illető közlemények, mint az előfizetések és hirdetések bérmentesen küldendők

Kéziratok nem adóznak vissza.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Kérjük t. olvasóinkat, sziveskedjenek lapunkra előfizetéseiket mielőbb megújítani, hogy a kellő számú példányok nyomtatása iránt intézkedhessünk. Előfizetési áraink: Egész évre 12 korona, félévre 6 kor., negyedévre 3 kor. Az Alsófehérvármegyei Gazdasági Egyesület tagjai — ha egyszerre fizetnek elő az egész évre — a „Közérdek“-et 10 koronáért kapják.

A panszláv alap.

Nagy-Enyed, okt. 13.

(—s.) A megboldogult Matuska Péter szabadelvű kerületében, amint tudjuk, Ruzsják nemzetiségi jelöltet választották meg rendkívül erős panszláv agitációs és a tót takarékpénztár segítségével.

Attól a perctől kezdve, hogy Matuska halála után Ruzsjákot meglepetésszerűen jelölték, Liptó-Szent Miklóson a magyar embernek úgy szólnak még az élete sem volt biztonságban. A tót agitátorok valóságosan ráfeküdtek a népre s azt minden képzelhető hazugsággal és ígéretekkel bolondították, s agitáltak az ott amugy is veszedelmesen elterjedt magyarfaló panszláv eszmékkel.

A magyarok kikergetése és a magyar nyelv kiltása Liptó vármegyéből csak a legenyhébb ígéretek és magyarfalások közé tartozott, s mindenféle, ahol panszláv jelöltek voltak, mintegy harci riadó zengett, hogy a Felvidék a tótoké, s hogy a Kárpátokon túl a cseh testvérek támogatnak, távolabb keleten pedig az orosz császár gondolt szeretettel a magyarok által elnyomott, de már ebredező tótokra.

És volt pálinka és pénz bőven; a turóczi vármegyei választásokra még Amerikából is érkezett, azonkívül a Tatra-bank s a lipptói „Sportitella“ is sokat áldozott.

És mindezek után a lipptómegeyi őszi közgyűlésen felállt Ruzsják nemzetiségi képviselő, s kijelentette, hogy ő, illetve ő, a nemzetiségiek, egyazonos alapon állanak Szell Kálmán politikájával és egyetértenek az ő kormányzati elveivel.

Nem tudjuk a rövid távirati értesítésből, vajjon milyen arccal fogadták a lipptói magyar urak ezt a különös és meglepő kijelentést, azt sem, hogy milyen

lében volt az feltalálva és beadva, ami vegre latszólag enyhíthet a dolgon; am mindenképpen vissza kell utasítani ezt a kijelentést, mert az után az agitáció után, amit a panszlávok kifejtettek, Ruzsják urnak nincsen joga azt állítani, hogy ő törvényes alapon állanak, még kevésbé pedig azt, hogy Szell Kálmánnal azonos alapon állanak.

Ez olyanformán hangzanak, mintha Szell Kálmán másféle álláspontra helyezkedett volna a nemzetiségekkel szemben, mint akár Tisza, akár Bánffy vagy bármely más magyar miniszterelnök, magyar politikus, vagy jó magyar hazafias ereszű ember. Ez nem igaz, ezt csak Szell Kálmán kevés számú ellenségei mondták — azok is csak eleinte, és nem fogja hinni senki.

Szell Kálmán álláspontja az, hogy a magyar alkotmány ismer ugyan nem magyar nyelvű magyar állampolgárokat, de nem ismer e hazában külön nemzetiségeket s így már ennél fogva sem állhat egyazonos alapon Ruzsják urral, s olyan nemzetiségekkel, melyek partikuláris nemzetiségi érdekeket és jogokat követelnek.

Szell Kálmánnak az a jog, törvény és igazság, s ha ennek védelmét eddig a nemzetiségek nagyon is hasznukra tudták fordítani, azért még bizonyos, hogy meg fognak ismerkedni annak erejével is.

Előre is tudjuk azonban, hogy a panszláv elismerő nyilatkozatot az ellenzékli lapok épp úgy ki fogják használni Szell ellen, mint annak idején a néppárti közeledéseket; de amint a néppárti barátkozást vissza tudta utasítani a miniszterelnök, ugy visszautasítja a nemzetiségit is, — az ellenzékli lapok pedig hadd eljenek szegények, ugys kevesen vannak.

A nemzetiségi urakkal nincs helye az egyezkedésnek, a közeledésnek; már maga az, hogy mint „nemzetiségiek“ jönnek a házba, ellenkezik Szell Kálmán alkotmányos felfogásával.

Tudtunkkal a megboldogult Matuska is tót származású volt; a lipptói tót parasztság szerette is, sokat tett értök s ő maga tekintélyt, vagyon és tiszteletet szerzett magának a magyar hazában, amelynek hűséges, jó fia volt. Tessék így jönni a képviselőháza, ez Szell Kálmán kormányzati elve! Nálunk soha sem volt akadály a boldogulásnak, ha valaki születésére nézve tót, csak jó hazafi legyen.

A közigazgatási bizottság ülése.

Vármegyénk közigazgatási bizottsága folyó október hó 9-én Zeykfalvi Zeyk Daniel főispán ur elnöklelte alatt tartotta meg gyűlést. Jelen voltak a választott bizottsági tagok közül gr. Bethlen Sándor, dr. Hosszu László, Miksa Elek, Szalanczy Lőrincz, Török Bertalan, Zeyk Kálmán.

Alapánunk bejelentette, hogy az országgyűlési képviselőválasztások folyó hó 2- és 3-án megtartattak és hogy Zalanyi Farkas szolgabíró szabadságideje lejárván, állását elfoglalta; jelenté továbbá, hogy mult hó 15-én a börtönvizsgáló bizottság a m.ujvari börtönt megvizsgálva, ott minden rendben találtott, s végül bejelenté, hogy a közigazgatási ügymenet reudes.

Csato János kir. tanácsos előterjesztésére dr. Lengyel György háportoni birtokos vizimű létesítése engedélyezése iránti kérésére a hozott I-ső foku határozat megsemmisítésével új tárgyalás rendeltetik el.

Gáspár János főjegyző előterjeszté a m. kir. pénzügyminiszter ur azon leiratát, mely szerint az augusztus havában kért adóleírások eszközölhetőek nem engedélyeztetnek, amennyiben a vilárok által okozott károk meg nem állapíthatók, mivel a termények a földtől már elvalasztattak; de időhaladék megadására az adók felhajtására vonatkozólag a kir. pénzügyigazgatóságot utasítja. Előterjeszté továbbá Peterffy Kálmán vengárdi jegyző elleni feljelentést hivatalos hatalommal való visszaéles tárgyában; feljelenté, a főjegyző javaslatára, panaszával elutasittatik.

Bánffy Kazimir I-ső aljegyző előterjesztésére a zalathnai r. kath., ev. ref., gör. kath. iskolák tulajdonát képező Kalvaria-hegyen levő kopár területek befásítása elrendeltetik. A m.-gecei közbirtokossági legelő 40 holdnyi vizomlásos helyeinek befásítása elrendeltetik.

Cirner Ákos III-ik aljegyző előterjesztésére a csombordi anyakönyvi kerületből M-Bago községe kivételni és a m.-lapádi kerületbe esatoltatni javasoltatik.

Vincenti Károly IV. aljegyző több mezőrendőri kihagást adott elő II-ik foku elbírálás végett.

Horváth Miklós főszámvevő jelenté, hogy a házi pénztár a mult hónapban megvizsgáltott. Javaslatára több községbeli felhajtathatlan közüti pótdadó leiratott.

TÁRCSA.

Alkalmi beszéd.

(Tartott a nagyenyedi Bethlen-kollégium ifjusági istentiszteletén 1901. október 6-án.)

— A „Közérdek“ eredeti tárczája. —

Alapige: Má tó 10. 28. „Ne féljete azoktól, kik a testet ölik meg, a lelket pedig nem ölhetik meg.“

Kedves barátaim! E mai napot ünneppé szenteli a hazafiai érzés és nemzeti kegyelet; ünneppé szenteli annak a nemzetnek szive dobbanása, melynek ezer éven át minden dicsősége fájdalom és szenvedés ágyából születt. Nemzeti krónikáinkból azt olvassuk, a letűnt idők sirhalma felett virrasztó emlékezet és hagyomány ugy tanítja, hogy okt. 6-ika a porba omlott szabadságnak, az összetört nemzeti dicsőségnek gyász és fájdalom borujával bevont komor emléknája. Ugy is van! Amely napnak fájdalmas emlékezetére egy nemzet szive dobban össze, s milliók lelkéből közös áhitat száll az örökkévalóság urához: az a nap ünnepe, az a nap szent nap. Hanem az ily nap nemcsak a nemes, büszke fájdalom gyöngyét, de a vizsgatolás és reménység balzsamát is megtermi számunkra. Mert elfeledhetők-e, hogy amikor százazrek, milliók tekintenek e napon a magyar Golgota felé, hogy a mindennapi élet robotjában hazafiai öntudatukat lángra élesszék; mikor egy nemzet imája magasztalja az örökkévaló és népek sorsát intéző Isten igazságosságát, s kéri az ő gondviselésének kegyelmét: akkor e hatalmas érzelemben, e közös hitben mindannak, ami e mai nap történelmében borzalom és fájdalom vala, keserűsége enyhülve, a nemzet erkölcsi erőforrásává, dicsőségének táplálékává nemesedik és finomul. És ugy is van! Nem gondolhatok e napon

az ezeltől 52 évvel kisenvedett nemzeti hősökre a nélkül, hogy sirjaik felett ott ne látám feliratul az örök élet fénysugarából szövdöve idvezitök e hatalmas igéit: „Ne féljete azoktól, kik a testet ölik meg, a lelket pedig nem ölhetik meg!“ Az ő hűségük a mi erönk, honszerelmük dicsekedésünk, példájuk, emléküik legdrágább kincsünk, haláluk életünk. Tehát nemcsak a nemzeti gyászunk és vizsgatolás csapásnak napja okt. 6-ika, hanem napja a kamatozó tanulságoknak, nemzeti öntudatunk, lelkesedésünk s a nemzet erkölcsi erejébe vetett hitünk gyarapodásának is. Így egyenliti ki a jelen a multat, hogy a kettőnek szelid és bölcs harmoniája biztosítsa a jobb jövőt.

A mi nemzeti vértanúink emlékezete szent, mert magában egyesíti fájdalomunkat, tanulságainkat és vizsgatolásunkat. És hol szentelhetők meg méltóbban e hatalmas emlékezésünket, mint itt, az Urnak házában, hol mindavval kell foglalkoznunk, ami nemes és szent? és ahol hangzik hozzánk az örök élet és örök igazságok fejedelmének vizsgatoló igéje: „ne féljete azoktól, kik a testet ölik meg, a lelket pedig meg nem ölhetik!“ Jertek, mérítsük ez igékből fájdalomunk mellett tanulságot és vizsgatolást.

Kedves barátaim! Ha az emberiség történetének lapjait forgatjátok, mindeniken ott találjátok följegyezve szomorú sorsát azoknak, akik az emberiség közjává képező valamely eszme vagy igazság fennmaradásáért, mások boldogságáért nehéz küzdelmeket folytatva, keserű bánalmakat szenvedve, hitöket, meggyöződésüket életükkel pecsételték meg. Minden önfeláldozás között legdicsőbb fényben tündöklök az emberiség örök példányképé, az idvezítő, aki a legszentebb igazságért a legkészségesebb, legönzetlenebb szeretetből adta ele-

tét meltatlanok, bünösök lelki javáért. Jól ismerte ő az igazság erejét az emberi gyűlölettel, erőszakkal szemben, ezért tudott nyugodt lélekkel ekként szólni az atyához: „legyen meg a te akaratom!“ Jól tudta ő, hogy minél boldogított, áldásosabb erő van az igazságban, annál több szenvedést, áldozatot követel, hogy az emberek meggyözdjenek annak értékéről és közkincesé válják, mert annál nehezebb azt megérteni és követni. Ezért mondta ő tanítványainak, kikre az övéhez hasonló sors várt, igazsága erejében és gyözelmében bizonyos hittel: „Ne féljete azoktól, akik a testet ölik meg, a lelket pedig nem ölhetik meg.“ Oh, hányszor adott erőt, lelkesedést a rendületlen hitnek, a szilárd lelki nyugalomnak ez ihletett kijelentése azoknak, akik szent és igaz ügyért szenvedtek elvérzetek. Oh, hányszor ismételték Jézusnak e magasztos szavait azok, akik példájukkal bizonyították be, hogy a legszentebb igazságok valódi életének bölcsője az érettök szenvedett és meghalt vértanúk sirja.

És hányszor ismétlődött ez a tapasztalat hazánk életében. Nemzetünk egész története bizonyossága annak, hogy Jézus szavai igazak.

Kedves barátaim! közületek már többen tanulták, hogy minden nemzet életében volt egy korszak, mely a hősök kora, melyet a nemzeti dicsőség fényes emléke aranyoz be az utódok előtt, de amelyet azután más, nyugodtabb, szeledebb munkájú korszak váltott fel. A mi magyar nemzetünk e tekintetben kivétel: honfoglalása perczétől mostanig nemzetünk egész története hőskor, a fennmaradásáért vívott folytonos küzdelemnek könynyel, dicsőséggel teljes ezer éve. Nekünk minden század megteremté a maga halhatatlan hőseit, mert minden században karjával és eszével, sőt vére hullásával kellett megvédenie a nemzetnek e földet, hogy az magyar maradhasson, s

Tóth Sándor p. ü. igazgató helyettese jelentése szerint szeptember havában befolyt: egyenes adóban 141.917 K. 51 f., hátralék 2.099.887 K. 06 f.

Országos betegápolási pótadóban befolyt: 4289 K. 52 f., hátralék 30.044 K. 04 f.

Hadmentességi díjban befolyt: 1944 K. 79 f., hátralék 183.413 K. 44 f.

Ital- és fogyasztási adóban befolyt: 10.002 K. 88 f., hátralék 21.953 K. 36 f.

Illetekben befolyt: 23.253 K. 89 f., hátralék 639.737 K. 64 f.

Illetek egyenértékben befolyt: 726 K. 95 f., hátralék 33.867 K. 19 f.

A pénzügyigazgató helyettes előterjesztésére több adóhátralék ellen dologi vegrehajtás lett elrendelve és számos felhajthatatlan adó leírva.

Tóth Miklós arvaszéki elnök jelentése szerint a megyei és városi arvaszékek ügyei rendszeresen vezetettek.

Albert Iván kir. főmérnök jelentése szerint az állami közutak jó karban vannak. Előterjeszti a vármegyei nyilvános kórház orvosi laka kibővítési munkáit iránt Nagy Jánossal 2527 K. 05 fillérenyi összegel kötött szerződést, mely jóváhagyatik. Előterjeszti továbbá a m. kir. kerületi iparfelügyelő által beterjesztett, a vármegye területén augusztus havában megpróbált gőzkazánok kimutatását.

Dr. Ujvárosy Miklós kir. ügyész jelentése szerint a fogházak állapota kielégítő.

Dr. Bocz József tb. főorvos beterjeszti a szeptemberi egészségügyi jelentést mely szerint az egészségi állapot nem volt kedvezőtlen. A legző és emésztő szervek bántalmait, váltólázás megbetegedések többnyire kedvező lefolyással fordultak elő.

A ronesóló toroklob és torokgyík Verespatakon 2. Tövisen 6 (5 halálos), Diódon 1. Csicsóholdvágon 6 (1 halálos), Borberekben 2 (1 halálos), Galaczon 2 (mind halálos) esetben észleltetett.

Hasi hagymáz Vingárdon 5 (1 halálos) M-Igenben 5, Sárdon 2, Csákyán 1 Nagylakon, F-Ujvárt, Gyulafehérvárt 1—1, Tövisen 2, Fugadon 3, Nagylakon 4 eset volt.

Szamárhurutban Gezsén 2, Abrudfalván 14 (1 halálos), Felső-Váradján 8 (2 halálos) betegedtek meg.

Kanyaróban Csombordon 16, Csórán 79 (4 halálos) betegedtek meg. Az iskolák bezárása végett intézkedés tétetett.

Vérhasznak Bucsumban 3 esete fordult elő; mind meggyógyult.

Vörheny Abrudfalván már a nyáron uralkodott; múlt hónapban 10 új eset fordult elő, valamint Drombaron 5 (2 halálos), M-Forróban 10 (6 halálos), Abrudbányán 5 eset.

Trachomás 73, trachomagyanus 32 van Buzás-Bocsárdon, Karácsonfalván, M-Szl.-Királyt és Alsó-Gáldon a czukorrepa-termeléssel foglalkozó tótok közt.

Veszett eb által egy egyén maradt meg; Budapestre küldetett orvoslás végett.

Öngyilkossággal N.-Enyeden 2, Tövisen 1 ember mult ki. Az egészségügyi személyzetben az a változás történt,

hogy pókafalvi körorvossá dr. Burger Manó, Bucsum községi bábává Grava Katalin választattak.

A vármegyei kórházban ápolatott összesen 90 beteg; gyógyult 46 javult 8, gyógyulatlanul bocsátott el 2, ápolás alatt maradt 34.

Halmágyi Ferencz kir. tanfelügyelő jelentése szerint az állami, községi és némely felekezeti iskolában a tanítás megkezdődött, de a legtöbb felekezeti iskolában csak október havában veszi kezdetét.

A Gyulafehérvárt épült 6 tanteremes iskola szeptember hó elején használatba vétetett.

A közoktatásügyi minster a balázsfalvi, gy-fehérvári drassói és abrudbányai állami iskolák bebutorozására megfelelő összeget engedélyezett.

Az alvinczi, maros-újvári és kis-enyedi iskoláknál a tanulók száma örvendően szaporodván, ezek bővítése 1—1 tanteremmel szükségessé vált ezért felterjesztetett.

A közoktatási minster Brandien János fugadi gör. kath. lelkésznek fia taníthatása végett 200 korona, Barna Konstantin szászpataki gör. kath. tanítónak I. éves korpótelekul 100 korona államsegélyt utalt ki. Mark Zevedei besenyői, Moldován Gyula tatói gör. kel. tanítók betegsége miatt nyugdíjaztattak.

A magyarscsizvei állami iskolához Bágyi Ernő nevezetett ki tanítóul, Alvinczre Farkas Gabriella, M-Bükösre Magyar Anna nevezetett ki tanítóul. Pávai Lenke munkatartónő a miriszlói állami iskolánál nyert alkalmazást Sárdra Bányai Lajos helyébe Tóth Józsefre bízott az iskola vezetése, Lukacs Ferencz a balázsfalvi áll. iskola igazgatójával lett megbízva.

Allat egészségügy. Török György m. álatorvos jelentése szerint a következő betegségek fordultak elő szeptember havában: Lépfe-ne: Vizaknán, Vingárdon szörványosan, Szászpatakon járványosan lépett fel. Veszesség miatt Felgyógyon egy kutya irtott ki. Rüh-kór Örményezéken, Felgyógyon, Felső-Orbón (juhok közt), Oláh-Rákoson fordult elő. Sertésvész Nagy-Enyeden és Felenyeden járványosan lépett fel. Csombord, O-Apahida, Muzsina Vingárd, Pókafalva, Kút-falva, Buzás-Bocsárd és Drombar községekben még uralkodik. Sertésorbáncz Balázsfalva, Kis-Cserged és Alvincz községekben szörványosan, Tátén járványosan (40 hullott el) lépett fel. Bivalyvész Gyulafehérvárt, A-M-Váradján, Alvinczen fordult elő. Elrendeltetett, hogy Gyulafehérvárt új vágóhíd építtessék.

Egyházm. közgyűlés Nagy-Enyeden.

A nagyenyedi ref. egyházmegye f. hó 10 én délelőtt tartotta meg őszi rendes közgyűlését a város háza nagytermében. Megjelent a gyűlésre az egyházmegye négy gondnoka: Zeyk Dániel, gr. Bethlen Bálint, gr. Bethlen Sándor és Tóth Miklós, lelkészek és világi képviselők nagy számban.

Sándor János esperes fohásza, megnyitó beszédje s a gyűlés megalakulása után istentisztelet volt a templomban, melyen Veress Károly gerendi pap mondott szép beszédet „Hogy a Krisztus prédikáltak. ezen örü-

lök én most, ezután is ezen fogok örülni“ (Filipp. I. 18.) textus alapján. Kimerítően s az alapige melyére ható lelkesedéssel tárgyalta, hogy a mai társadalom és egyházi bajok ellen s főképpen a földiekkel megelekedő hitetlenséggel és a minden nemes, szent ügyet sorvasztó közönyösséggel szemben egyedül Krisztus, az ő evangélioma, a szeretetre, alázatosságra, Isten imáit engedelmségre példát adó Krisztus prédikálása ad erőt és mentheti meg az emberi társadalmat.

Istentisztelet után a közgyűlés folytatott, melyen Zayzon János, kollégiumi vallásnár, az egyházmegye rendes tagjává fölvétetett.

Zeyk Dániel főgondnok az egyházmegye nevében meleg szavakkal emlékezik meg Sándor János miriszlói pap és esperes 40 éves papi szolgálatáról, mely ez évben tölt be, s melyből 30 évet mint egyházmegyei buzgó hivatalnok példás tevékenységben élt; üdvözlő a jubilaust s az egyházmegye tiszteletének és elismerésének jegyzőkönyvre vételét indítványozza. Az indítvány tüntető lelkesedéssel fogadtatik el.

Az esperesi jelentés nyomtatásban is megjelent, felolvasása elmaradt; csak kiegészítést nyert az esperes egyházközségének az egyházmegyei főgondnok és főjegyző által történt megvizsgálatásáról való elismerő jelentéssel.

Szemerjai Gyula egyhm. képviselő és fegyelmi bíró, ki ez állásáról korábban lemondott vala, egyhangulag újból megválasztott.

A testvéregyházmegek átiratai közül az udvarhelyinek oly értelmű átiratát, hogy a reformáció évforduló napját a zsinat tegye kötelező ünneppe: a közgyűlés magáévá teszi és pártolja.

Az egyházmegyei főjegyző, tanügyi előadó, számvevő és pénztáros előterjesztései után a konventi segélyért való kérvények egyenként tárgyalattak és némi módosítással pártolva terjesztettek fel az egyházkerülethez.

Gyűlés után társas ebéd volt a Nemzeti Szállóban, melyen jó hangulat uralkodott és lelkes felköszöntők hangzottak.

Esküdtzéki tárgyalás.

Gyulafehérvár, 1901. okt. 8.

A gyulafehérvári törvényszéknél az őszi esküdtzéki ciklus a tegnapi nappal vette kezdetét. Oláriu Vaszi-lie ladamosi lakos állott az esküdtzék előtt, kit az ügyészség gyilkosság bűntettének elkövetésével vádolt. A bűntény előzményei a következők:

Ladamos községében f. évi május 4-ikén reggel az uradalmi réten vérbefagyva találták Opris György ot-tani lakost. Azon helytől, hol a holttestet föltalálták, egy felkoralaku, mintegy tizenöt-husz lépésnyi vés-esik egy szalmakazalhoz vezetett. A szalmakazal alsó része tele volt fecskendezve vérral, a szalma pedig egy emberi test fekvésének a nyomait mutatta, azon-fülül e helyen több hatalmas vértócsa volt. Mindezek-ből arra lehetett következtetni, hogy a gyilkosság a szalmakazal tövében történt, s a gyilkos onnan áldo-

hogy nyelvét megtarthassa az utódoknak. Ez önvédelmi nemes harcot kellett megvívnia ezelőtt 53 esztendővel is; és hogy győzhessen a jövő idők számára, akkor vesztetnie, szenvednie kellett, s vérevel táplálnia a szabadság életre mozdult talaját. De ne feledjük, hogy az is az isteni világrendhez tartozik, hogy minden megváltóra a Golgota kinja vár. Hogy a szabadságnak életjoga fenntartassék, hullnia kellett a honfivérnek. És hullott, omlott bőséggel... Azután lett csend, némaság az egész hazában, mint sírokkal telt hideg temetőben... A hősi küzdelem, a legendás alakok napjai után a sötét gyász, a néma fájdalom hosszú évei... Oh bizony elmondhatjuk: a történelem nem tud felmutatni fenségebb, megrázóbb szomorú színjátékot Magyarország szabadságharcánál... Erre tanít az aradi vértanukra való fájdalom emlékezet!

De, kedves barátaim! ki látta valaha, hogy a tél zord fagya vissza tudja fojtani a nap éltető melegét, ha itt a tavasz? és hol az az emberi erő és hatalom, mely átölhatná a természet ébredését, mikor életre hívja azt Isten hatalma? És mikor veszett el az az ügy, melynek vértanúi voltak? Isten világrendjében egyetlen igazság sem halt meg soha! „Ne felejtetek azoktól, kik a testet ölik meg, a lelket pedig nem ölhetik meg!“ Mint arany-sugárát szétötő nap a sötét, ködös, izesztó éjszaka után, úgy törí szét Isten igéjének vigasztaló ereje az 52 év előtti okt. 6-ikának sötét gyászfátyolát. Meghaltak ők, a hősök, a dicsők, a mi nemzeti igazságunk, eszményeink, jogaink és kötelességeink szentjei, de haláluk egymagában több és diadalmasabb volt, mint másoknak dicsőséges élete. Ők, a rettenthetetlenek, pusztító csaták hőslelkű bajnokai, fegyvertelenül, mint

áldozati bárányok, hogy meggyaláztassanak, halálra hurcoltattak, de az igazság istene fölmagasztalta őket törhetetlen hűségükért, s kiomló vérük igazi vérszerződést kötött számunkra a gondviseléssel, melyet többé semmi földi hatalom fel nem bonthat. Ki áldja, ki tiszteli szarnokaik emléket? és ki nem áldja, ki nem emlegeti hálás kegyelettel az ő nevüket, kiknek testüket összetörte a gyilkos erőszak, de lelkük, emlékük, dicsőségük szétoszlott a nemzet millióinak szívébe, s ott van egy-egy parányi része sohajásunkban, imánkban, munkánkban, nemzeti eszményeinkben és küzdelmeinkben, hogy erősebb tegye azt, ami erős, szentebbé azt, ami szent, és örökkévalóbbá, ami örökkévaló.

A történelmet, mint istentételeket, feltartóztatná-e és az igazság hódító erejét megakaszthatná-e bitófa vagy sörtüz? Nem, egy pillanatra sem; ott hőmpölyög az tovább méltóságosan, mint a nemzet életfolyama, s minden kis csöppje dicsőségünk tükré. Ne felejtetek azoktól, akik csak a testet ölik meg, mert a megölöttek teste és vére a nemzet szabadságának, örök életének testévé és vérévé lesz, és ők, a megdicsőültek, élnek bennünk, a mi vigasztalásunkra, s élni fognak az utánunk jövő nemzedékek hosszú sorában ellenségeink rettentésére.

Ime, kedves barátaim, ennek a sötét nemzeti gyásznapiak vigasztalása is van! Akkor a kétségbeesés, a forró köny, az elfojtott jajszők napja, ma a büszke emlékezet, az erkölcsi győzelem, a föltámadt és szabadságra vezérlő igazság szózatossága dicsőségének ünnepe. A kegyetlen, elvakult zsarnokságot beszennyezte örökre és lemoshatatlanul, a magyar nemzetet és szabadságát a dicsőség fénykörébe emelte ez a nap! Nem a szabadságot, hanem a szabadság minden gonosz ellenségét végezték ki és földelték el e napon; nem az igazságnak, hanem

az igazság hóhéraitak gyásznapja ez! A zsarnokság ki-mult, a szabadság és igazság, hőseiben, vértanúiban, idvezült.

Ne csak vigasztaljon, hanem lelkesítsen hát minket Istennek szent igazsága, hogy a lélek és annak kínesei úgy az egyesek, mint a nemzetek életében halhatatlanok. A szent könyvek e tanítása teljesen kielégítő és megnyugtató. Ne a boszus fájdalom táplálkozzék hát e napnak emlékeiből, hanem hazaszeretetünk, ragaszkodásunk az igazsághoz, lelkesedésünk a szabadságért, bizodal-munk az örökkévaló Istenben és egy szebb, dicsőbb jövőben!

Ti pedig, oh ifjak! zárjatok sziveitekbe e nap emlé-kéül két tanulságot. Az egyik ez: boldog nemzet az, mely vértanú hőseinek emléket a vallásos hit erejével tudja magasztalni, mert az ily nemzetnek jövője van. Veszendő nemzet csak az, mely feledné hőseinek emlé-két kegyeletben tartani, dicsőíteni, vagy amelynek nin-csenek dicsőítésre méltó hősei.

A másik ez: a haza szebb, dicsőbb jövőjét töletek várja, de ez csak úgy jön el, ha áldoztok érte mindent, ami kell. Mert a haza foglalhatja mindannak, ami szent. Ne felejtétek, hogy érette meghalni nem a legnagyobb kérdés, sőt minden magyar embernek úgy kell éreznie, hogy az a legkönnyebb feladat, legkisebb fájdalom. Győzzön meg erről és lelkesítsen titeket az aradi 13 vértanú példája, szent emléke, kiknek sirja felett egy nemzet hangoztatja:

„Vérrel öntözött sir nem marad áldatlan,
Aki a hazáért halt meg, halhatatlan.“ (Jókai.)

Ámen.

Zayzon János,
vallásnár.

zatát — hogy mi okból, nem tudni — az uradalmi rétre hurezolta.

A községi előjáróság Oláriu Vasziét fogta gyanuba, ki, amibár a gyilkosság színhelyéhez egészen közel lakott s a gyilkosság éjjeli őri szolgálatot teljesített, nem mutatkozott. A községhezára hívták, s mivel boeskorán s harisnyáján számos vérfolt volt, le tartóztatták. A csendőrök vallatásra fogták, de Oláriu állhatatosan és makacsul tagadott. Pedig rendkívül sok gyanus körülmény merült föl ellene. Így nevezetesen az, hogy véres ingét feleségével kimosatta, a néhaival és a néhai sógorával, valamint a néhai feleségével ellenséges viszonyban állott. Azonfölül pedig hatalmas tölglyfabotját is elrejtette a kutató csendőrök elől.

Oláriu mindezek dacára nem tágitott, s megmaradt tagadó álláspontján a vizsgálat egész folyamata alatt.

A tárgyaláson aztán valósággal szenzáció számba ment, mikor az elnök első kérdésére azt felelte, hogy „kissé” bűnösnek érzi magát. Aztán vallott szépen, mint a parancsolat. Csupán annyiban szépítette a dolgot, amennyiben azt állította, hogy ő Oprist az országoton ütötte le, s azért, mert ez őt botjával megtámadta. Vádlottnak ezen védekezése azonban éppenséggel nem felelt meg a valószínűségnek, mert az országuton vérvnyomokat a kiküldött bizottság egyáltalán nem talált.

A tárgyalást, mely teljes két napon át tartott, Nemes Sámuel kir. törvényszéki elnök vezette a nála megszokott rutinnal és tapintattal. Szavazóbirák voltak: Korbuly Ignác kir. táblai bíró és Szongott Vilmos törvényszéki bíró. A vádat Elekes Lajos kir. alügyész képviselte, a vádlottnak hivatalból kirendelt védője. Rejöd József ügyvéd volt.

A kísorsolt esküdtek névsora a következő: Finna Aladár, dr. Cserni Béla, Szentmiklósy Jenő, Fodor György, id. Gráf János, dr. Nagy Samu, Mendl Jakab, Gálfi János, Kozma Imre, Guardasony József, Cserenyés Ödön, Szucs Valér. Pótesküdték lettek: Bellovári György és Bittai Endre.

Az esküdtek Elekes Lajos alügyész temperamentumos vádbeszéje után szándékos emberölés bűntettében mondták ki vádlottat bűnösnek, kit ez alapon a bíróság nyolcz évi fegyházra és tíz évi hivatalvesztésre ítelt.

Az ítélet ellen a kir. ügyész semmisesi panaszt jelentett be.

Vegyes hírek.

— **Véglegesítés.** Hegedüs Zsigmondot, a Bethlen-kollégium tanítókepző-intézeténél tíz év óta helyettes minőségben működő buzgó tanárt, az erdélyi ev. ref. Egyházkerület igazgató-tanára ez állásában véglegesítette. Szívesen gratulálunk a rég megérdemelt véglegesítéshez.

— **Szomoru kilátások a vidéken.** Az utóbbi években volt kedvezőtlen gazdasági viszonyoknak, több évi rossz termésnek és a különféle elemi csapásoknak szomoru következményei már kezdenek jelentkezni; tudomásunk van róla, hogy a balázsfalvi járásban **Nagy-Cserged és Túr** községek lakossága annyira elszegényedett, hogy a közterhek fizetésére képtelenné lett és inségnek néz elébe; a járási főszolgabíró ezen szomoru állapotról jelentést tett a vármegye alispánjához, intézkedést kérve arra nézve, hogy a lakosság egy évig a közterhek fizetése alól felmentessék és részére inségsegély eszközöltessék ki; tudomásunk szerint ily irányban küldöttség is járt a főispán ő méltóságánál, ki megígérte, hogy minden tőle telhetőt meg fog tenni érdekükben.

— **Ev. ref. egyházkerületi közgyűlés Kolozsvárt.** Br. Bánffy Dezső főgondnok az 1899. évi november hó 7. napján tartott rendkívüli közgyűlés 12. jkvi számú határozatának megfelelően a folyó 1901. évi egyházkerületi rendes közgyűlést f. évi november hó 9. napjának d. e. 10 órájára Kolozsvár városba, az ev. ref. theol. fakultás disztermébe hívta össze. A meghívóban jelzi egyuttal, hogy igazgató tanács kijelölése szerint a közgyűlés főbb tárgyai a következők lesznek: 1. Az igazgató-tanács és a püspök évi jelentései. 2. Az egyházkerület 1900. évi számadásának és 1902. évi költségvetésének ellátása, illetve megállapítása. 3. Gondnokok és tanárok megválasztása. 4. Az ifju papok kibocsátása. 5. Az országos közalapi segélykérvények följajánlása.

— **Az Alsófehérvármegyei Gazdasági Egyesület** kiadványainak sorozata ismét szaporodott eggyel: a XI. füzet, melynek címe: Szólószeti Levelek. A tartalmas és csinos kiállítású füzet öt levelet foglal magában az egyesület titkáranak, Székelyhid Viktornak tollából, ki az amerikai szőlőkultúra tanulmányozása céljából tett körutján szerzett tapasztalatairól számol be szakavatott tollal, nagy egyszerűséggel, alapos tanulmánya végén pedig tapasztalatait röviden összefoglalva, egyebek között kívánatosnak jelzi, hogy vármegyénk

területén egy borértékesítő szövetkezet állíttatnék fel a szőlősgazdaközönség érdekében. A füzetet az egyesület tagjai ingyen kapják meg. Bolti ára 1 korona. Melegen ajánljuk annak megszerzését a szőlősgazda-közönségnek. Kapható az egyesület titkáranál Nagy-Enyeden (Tövis-utca).

— **Meghívó.** Az alsófehérvármegyei általános tanítóegyesületnek abrudbánya-berespataki járásköre f. évi október hó 17-én csütörtökön d. e. 9 órakor Abrudbányán az állami iskola tanácstermében tartja rendes öszi közgyűlést, melyre az alapító a pártoló s a rendes tagok, valamint a tanügybarátok és érdeklődők tisztelettel meghívotnak. Targysorozat: 1. Gyakorlati mintatanítás a fiúiskola IV. osztályában a nyelvtanból, tartja Tóth István áll. tanító. 2. Elnöki megnyitó és jelentés. 3. Felolvasás „A vallásos és erkölcsös érzelem fejlesztéséről, mint nevelő eszközről és a hazaszeretet föltételezéséről a népiskolában” cz. tételről, tartja Gárt Irén áll. tanítónő. 4. Értekezés a megyei tanszer-muzeum szervezéséről. Előadja Kávay István igazgató-tanító. 5. A mult gyűlés jegyzőkönyvének felolvasása. 6. Elnök-és jegyző-választás. 7. A gyakorlati tanítás zártkörű bírálata. 8. Egyéb ügyek s indítványok. Abrudbánya, 1901. évi október hó 4-én. Kávay István alelnök. A gyűlést követőleg közbeszéd lesz, ha arra az alelnöknel 15-ig bezárólag kellő számban jelentkeznek.

— **Honvédünnep Héjjasfalván.** Október hó 20-án fogják megtartani a héjjasfalvi honvédelemk leleplezését. A meghívotkat már széjjelküldték s eddig is már sokan jelentkeztek az ünnepélyre. A leleplezési ünnepélyre legelőször Pünköszt Gergely őrnagy. Bem tábornok testőrtisztje jelentkezett, aki résztvett a héjjasfalvi szomoru emlékü harcban. Az emlék egyik oldalán rajta van Zeyk Domokos reliefképe, a másik oldalon pedig az ő és öt elesett társának a neve, kiket a történetírók és az ereklye-muzeum az egykoru bajtársak elfogadhatónak talált bejelentései alapján megállapítottak.

— **Iparosaink figyelmébe.** Az építő-ipari teli tanfolyamra a budapesti m. kir. állami felső építő-ipariskolában (Budapest VII. ker. Csömöri-ut 84—86 sz.) a beiratások október 15-től 28-ig lesznek a köznapiokon este 6 órától 7-ig, vasárnap délelőtt 10 órától 12-ig. A tanfolyam négy teli félévre terjed s a tanítás évenként november 3-tól márczius végéig tart. A tanfolyamot végzett tanulók — ez idő szerint — abban az esetben, ha az illető iparág terén legalább öt évi gyakorlatot tudnak felmutatni, a kőműves, a kőfaragó vagy az ácsmesterséget önállóan gyakorolhatják. Tanulóknak felvétetnek a 15. évet betöltött, erős, egészséges testi szervezetű kőműves, kőfaragó és ácstanoncok és segédek, akik folyékonyan és helyesen olvasni, írni és számolni tudnak, akik a nevezett iparágban gyakorlatilag foglalkoztak; a megkívánt legkevesebb gyakorlati idő egyépitkezési időszak. A jelentkezésnél szükséges iratok: 1. Keresztlevel vagy születési bizonyítvány. 2. A jelentkező által végzett összes iskolákról szóló bizonyítvány a gyakorlati működéséről. 3. A második történet hímlő-oltásról szóló bizonyítvány. 4. Erkölcsei bizonyítvány. Lefizetendő díjak: beiratasi díj 4 kor., tandíj 20 kor., szertári biztosíték 4 kor. A második-, harmad- és negyedik évfolyamra jelentkező tanulók levélben is iratkozhatnak a bizonyítványok és díjak beküldése mellett. Az igazgatóság készséggei ad bővebb felvilágosítást.

Szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KÁROLY TÖRÖK BERTALAN

Kiadó:

Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírárgyár részvénytársaság

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírárgyár részvénytársaság könyvnyomdájában.

1227—901. II. számhoz

Hirdetmény.

Alsófehér vármegye közigazgatási bizottsága az 1901. évi szeptember hó 11-én kelt 1680. számú rendeletével a nagyenyed-ispánlakai t. h. közut 15-8—17 szakasza kiépítését 10803 kor. 67 fill. összeg erejéig engedélyezte.

A fentemlített munka kivitelének biztosítása céljából az 1901 évi október hó 21-ik napjának d. e. 10 órájára a nagyenyedi kir. építészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkálat végrehajtásának elvállalására vonatkozó zárt ajánlataikat a kitűzött nap d. e. 10 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezetek figyelembe nem fognak vétetni.

Az ajánlathoz az általános feltételekben előirt, az engedélyezett költségösszeg 5%-ának megfelelő bánatpénz esatolandó.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett m. kir. államépítészeti hivatalnál a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

Kelt Nagy-Enyeden, 1901 október 6-án.

Alsófehérmegyei

3619 1—1

m. kir. államépítészeti hivatal.

1217—901. II. számhoz.

Hirdetmény.

Alsófehér vármegye közigazgatási bizottsága az 1901. évi szeptember hó 11-én kelt 1746. számú rendeletével a drassó-bervei t. h. közut 18—19 szakasza rendezését 2979 kor. 55 fillér összeg erejéig engedélyezte.

A fentemlített munka kivitelének biztosítása céljából az 1901. évi október hó 21-ik napjának d. e. 10^{1/2} órájára a nagyenyedi kir. építészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkálat végrehajtásának elvállalására vonatkozó zárt ajánlataikat a kitűzött nap d. e. 10^{1/2} órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezetek figyelembe nem fognak vétetni.

Az ajánlathoz az általános feltételekben előirt, az engedélyezett költségösszeg 5%-ának megfelelő bánatpénz esatolandó.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett m. kir. államépítészeti hivatalnál a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

Kelt Nagy-Enyeden, 1901. október 6-án.

Alsófehérmegyei

3620 1—1

m. kir. államépítészeti hivatal.

Figyelmeztetés.

Felhívom a tisztelt érdekeltek szives figyelmét, hogy közelebbről **Nagy-Enyedre** érkezem.

Hangszereik javítására és hangolására vonatkozó becses megrendeléseiket kérem részemre a „Két Hattyu” szállodában földadni.

Tisztelettel

Kaufmann F. A.

zongorakereskedő és hangoló.

3621 1—1

BALLA BÉLA

főváros mintájára berendezett friss hus és finom hentes-áru különlegességek üzletét ajánlja.

Hol található naponta frissen vágott legjobb minőségű marha-, borju-, sertés- és juh-hus, ugyszintén finom páczolt sonka, nyelv és mindennemű húsfélék; fehér sózott, füstölt és paprikázott szalonak, házi olvasztású sertés-zsir. Többféle finom kolbász-áru, szalvaládé és tormás-virslí.

A t. fogyasztó közönség szives figyelmébe kívánom ajánlani, hogy üzletem ujjaalakításánál hentes-műhelyem is újabb találmányu gépekkel láttam el, hol kiváló szakismeretű egyének által készülnek finom hentes-áruim, melyek felülmulhatlanul jobbak, mint az idegen helyekről ide hozatott és másod vagy harmad kézből megszerezhető hentes-áruk.

Előnyösen ismert jó hírnevű üzletemben személyes vezetésem alatt történik ugy kiszolgálás, mint minden, ami nagybecsű vevőim teljes megnyugtatóására szolgál, hogy minden irányban figyelemmel és pontossággal lesznek kiszolgálva.

Szalonna és zsír nagybani vételénél igen előnyös árkedvezmény nyújtatik.

Szives pártfogásukat kérve, nagybecsű vevőköröm figyelmébe ajánlva magam

kiváló tisztelettel

BALLA BÉLA.

Nagy-Enyed.

3590 10—*

Van szerencsem a n. é. közönség tudomására hozni, hogy helyben, a Magyar-utca 43. számú házban

nagy kosáráru-raktárt

létesítettem, hol az összes gyáramból kikerülő mindennemű kosáráruk a t. vevőközönség rendelkezésére állanak; ugyanazon árak mellett, mint azok eddig egyenest a fegyintézerben levő gyáramnál voltak beszerezhetők.

Kivánatra nagy illusztrált arjegykezem ingyen és bérmentve küldöm.

Rendkívüli, az arjegyekben elő nem forduló tárgyakról — mint pl. a szakmába vágó **díszműtárgyak**, a gazdaság körül használatos **kosarak, szekérek** stb. — költségvetéssel mindenkor szívesen szolgálok.

Kiváló tisztelettel

KRÁLIK VILMOS

3610 6-20

kosáráru-gyáros.

Nagy választék saját készítményű gyermek-kocsikban.

Műltő hölgy használja a

„FEEOLIN“-t.

Képzete csak házi orvosát, hogy a „FEEOLIN“ nem a legjobb kömet kal szor a kéznek, a hajnak és fogaknak! A legbiztonságosabb aré és a legcsinnyabb kezű előkészít. Hely. Híromságot és alakot nyer a „FEEOLIN“ használata által. A „FEEOLIN“ 42 legnehezebb és legfrissebb növényi előkészítet szappan. Jótállunk továbbá, hogy az aré ródi és ráncok, bőrtáji, matesser és ar. porszemek (Wimmerit) stb. a „FEEOLIN“ használata által nyomtalanul eltűnnek. A „FEEOLIN“ legjobb hajszító — hajápoló — és hajszépteszter, megakadályozza a hajhullást, a megkopaszodást és a fejbetegségektől megóv. A „FEEOLIN“ egyben a legtermészetesebb és legjobb fogtisztító — aki a „FEEOLIN“ al. andon szappan helyet használja, tartat és szép marad. Kételezzük magunkat pénzszóval visszaadására ha a „FEEOLIN“ használata nem sikeres. Egy darab ára 1 kor., 3 darab 2.50 kor., 6 darab 4 kor., 12 darab 7 kor. Egy darab után portó 20 fillér. 3 darabon futtat 60 fillér. Utánvét 60 fillérről több. Megrendelhető FEITH M. tórák városában Bécs, VII., Mariahilferstr. 38.

3490 4-22

Svájci óra-ipar.

Csak 16 kor.

Szakértőknek, tisztelnek posta, vasúti és rendőrszolgálatok, valamint mindenkinek, kinek jó órára szüksége van, szíves tudomására hozzuk, hogy mi az eredeti genfi 14kar, elektro-arany-plaque remontör órák „Glas-hütte“ rendszer egyedüli elarusítását átvettük. Ezen órák antimagnetikus precíziós szerkezettel vannak ellátva, legpontosabban vannak szabályozva és kibővíthető és minden egyes óra három évi írásbeli jó állás-váltatunk. Az órák, melyek három fedélből, egy rugós fedélből (Savonetti állanak, pompás és legdivatosabb kiállításunk és az újonnan felállított abszolút változatlan amerikai, goldin érből készülnek, és az órák, melyek aré, miáltal oly eredeti hasonlóságnak a valódi arany órákhoz, hogy meg az akadémia által sem különbözethetők meg egy 200 korona értékű valódi arany órától. A világ egyedüli órája, mely soha sem veszíti el valódi arany kiállítását 10 000 után-ellenlést és körülbelül 3000 dicsőre levelet kaptunk 6 hónap leteltéig alatt. Ara egy úri vagy női órának csak 16 kor. vám- és bérmentve. Minden órához egy börtök ingyen. Legdivatosabb és legelőnyösebb arany-plaque-láncok arak és hölgyek részére (nyál-láncok is) 3, 5 és 8 korona. Minden meg nem felelő óra kifogás nélkül visszavetjük, miáltal semmi kockázatás. Szent küldés utánvét vagy a pénz előlétes b. küldése ellenében. — Rendelvények intézendők.

Uhren-Versandhaus „Chro-ost“ Basel I. (Schweiz).
Levelek Svájcba 25 fill., levelezőlapok 10 filléres bélyeggel ellátva küldendők. — Magyar levelezés.

3479 4-25

Nagy megtakarítás

érhető el a ruhák vegyészeti festése és tisztítása által.

Műhelyemet a női ruhák vegyészeti úton való tisztításához a legújabb találmány géppel láttam el.

A legújabb módszer szerint tisztítok bármily dúsán díszített selyem vagy gyapju ruhákat minden fejtés nélkül, egészen, szép tisztán és gyorsan, úgy, hogy színeket és állásokat nem hagyják el.

VARGA FERENCZ
Nagy-Enyed, Alszeg-utca 4.

3611 3-20

Nagyenyedi kisegítő takarékpénztár p.t.

Alaptőke: 200,000 korona.

Elfogad betéteket évi 5% ra. Előnyös kölcsönt nyújt váltóra és betáblázásra.

Nyitva minden hétköznap délelőtt 9—12 óráig.

3570 16-*

KIS HIRDETÉSEK.

Minden hirdetés 10 sorig 40 fillér, ezen túl minden szó 4 fillér. A hirdetés bélyegdíjmentes. Levelelbeli tudakozódásra szívesen válaszolunk, ha postabélyeg mellékeljük. Hirdetéseket a kiadóhivatal veszi fel.

Aki állást vagy személyzetet keres, küldje be címzet a nemet helyszerzőnek a következő címmel: Stellen-Boten Braunschweig.

EURÓPA SZÁLLODA

Első rangu szálloda.

30 szoba

villany-világítással,
1 kor. 60 fill.-től feljebb.

Kitünő konyha,
tisztá szobák,
mértékelt árak.

HAAS VILMOS

szállodás

3609

GYULAFEHÉRVÁR.

6-6

Tánger József ezelőtt Vajda Péter általános közkedveltségnek örvendő férfi- és női divat-üzlete NAGY-ENYEDEN.

Ajánlja az őszi és téli, valamint iskolai idényre már teljesen beérkezett igen sok szép és olesó ujdonságait, u. m.:

Férfi- és fiu-kalapok, ingek, gallérok, nyakkendők, Kézelők, zsebkendők, a legjobb és a legtartósabb czipők, harisnyák, Alsóruházatok és férfiruha-kelmék igen nagy választékban.

Nemkülönbön raktárom *női divat-osztályát* a legújabb

Szines és fekete selymek, bársonyok,

Gyapju és gyapot ruhaszövetek,

Fekete női ruhakelmék,

Flanelek és nagyon szép mosó barchetok,

Téli kendők, sálók,

A legújabb ruhadíszek, béllés stb. stb. árukkal dusan felszereltem és azt olesó szabott áron bocsátom a n. é. hölgyközönség rendelkezésére.

A midőn még igen tisztelt vevőimnek üzlettem iránt már eddig is tanusított szives bizalmát megköszönöm, ígérem, hogy azt jövőre is kiérdemelni és megtartani mindig főtevékenységemnek tartom.

Magam a n. é. közönség jóindulatu pártfogásába ajánlva, maradok

kiváló tisztelettel

Tánger József.

3594 5-12

Zamatos Cuba-kávét fél kiló 70 krtól kezdve kapható!

Tisztelettel tudatom, hogy 32 éves üzletemet

főteri saját házamba költöztettem át,

a megyei hiddal átellenben, — hol is szép tiszta, kényelmes, világos és kellő nagy helyiségben vannak, nagy részben újonnan érkezett cikkek mind kiválóan megfelelőleg berendezve és így a gyors kiszolgálás biztosítva van. Mivel pedig a nagy házbért nem kell az árukra számítanom, azon kellemes helyzetben vagyok, hogy az összes árukat jutányosabban árusíthatom el. Tisztelt vevőim — kiknek 32 éves szives pártfogásukat a legalázatosabban megköszönöm — kérem ezen jóságos támogatással új üzletemet is megajándékozni.

Az új üzlet május hó 6-án nyílt meg.

Egyben bátorkodom tudatni, hogy mindenkinek, ki üzletemet becses látogatásával megtisztelni sziveskedik, vásárlásához kellemes ajándékot fogok mellékelni.

Szives köszönetemet ismételve, becses látogatásukat kérve, maradok

teljes tisztelettel:

BISZTRITSÁNY LAJOS.

3312 42-52

Aussigi legerősebb rézgáncz és permetező-gépek, beocsini román- és portland-czement leszállított áron szintén kaphatók.

Egy Wertheim pénzes-szekrény íróasztallal olesó áron eladó.

Bármily cikkre megrendelést elfogadok és gyorsan megszerzek.

A múlt évben oly jónak bizonyult gyémánt acél-kaszák (jótállás mellett) megérkeztek.

Nikkel- és alpacca-kanalakot leszállított áron ajánlok.